

کابل؛ مقصد نهایی تأمین حقابۀ هامون

سیستان ۳ ماهه بیشتر آب ندارد و معاون رئیس جمهوری برای پیگیری حقایق هامون به افغانستان سفر می کند

۲۲

● پنجشنبه ۲۷ بهمن ۱۴۰۱ | ۲۵ رجب ۱۴۴۴ | سال سی و یکم | شماره ۸۷۱۶

هلمشهر یک جامعه

بخش همپه‌ری از سنا‌غانل

بودجه مستقل معلولان کجاست؟

بررسی مصائب حذف ردیف بودجه اختصاصی معلولان سازمان بهزیستی در بودجه ۱۴۰۲

سحر جعفریان

روزنامه‌نگار

افراد معلول (جسمی و ذهنی بسا ضرایب مختلف) به خانواده و جامعه بازمی گردند؛ بازگشتنی که خانواده‌ها و جامعه در برابر آن فاقد تخصص و توانایی لازم هستند. البته خود معلولان نیز توانایی حضور در جامعه را ندارند؛ بنابراین ما در این شرایط با مشکلی چندوجهی روبه‌رو هستیم؛ همچنان گوناگون آزار افراد معلول در جامعه احساسات جمعی از جریحه‌دار می‌کرد. این گوشه‌ای کوچک از کم‌توجهی به جامعه معلولان و مراکز توانبخشی است که در مقیاس‌های بزرگ‌تر می‌توانند آسیب‌های فردی و اجتماعی جبران‌ناپذیری را همراه داشته باشد و سلامت روانی عمومی را بر هم‌زند.»

پیدا شدن سروکله آسیب‌های اجتماعی
حوزه سلامت، مهم‌تر از آن است که به بهانه کمبود بودجه بتوان خدمات انسانی در آن را یا به تعویق انداخت یا محدود ارائه داد. داوود سزایی، مدیر مرکز یکی از مراکز توانبخشی استان مرکزی است که ضمن بیان این مطلب، می‌گوید: «مرکز توانبخشی ما بیش از ۲۰ سال است که خدمات مختلف به خانواده‌های دارای فرزند معلول ارائه می‌دهد.

اغلب اوقات خانواده‌ها نه توان مالی نگهداری از فرزند معلول‌شان را داشته‌اند و نه از دانش و تخصص آن بهره‌مند بوده‌اند. به این ترتیب

هم‌خودشان دچار آسیب‌های متعدد اعصاب و روان می‌شدند و هم فرزند معلول خود را دچار بحران می‌کردند. حتی مواردی داشتیم که بدون اطلاع پدر و مادر، یکی از اقوام نزدیک از فرزند معلول آنها به‌عنوان فروشنده مواد مخدر یا مشروبات الکلی، سوءاستفاده می‌کرد. البته دامنه آسیب‌های ورود بعضی از افراد معلول لازم و ضروری حضور افراد معلول در آن فراهم نیست و قانون حمایت از معلولان در آن عمر چندانی ندارد – گسترده‌تر از آن است که در یکی، دو مثال و نمونه باز گو شود. در سال ۱۴۰۱ برای نگهداری، مراقبت و توانبخشی هر فرد معلول در مراکز مربوطه براساس نرخ کارشناسی کار گروه معلولان و تبصره یک ماده ۷ قانون حمایت از حقوق معلولان، ۱۲ میلیون تومان اعتبار در نظر گرفته شده بود که در حال حاضر این مبلغ یازانه‌به‌ازای هر معلول به میزان تقریبی ۳ میلیون تومان رسیده است! البته مسئولان می‌گویند این کاهش بودجه در کلیت بودجه سازمان بهزیستی جبران شده که هنوز اسناد آن آماده انتشار نیست، ولی به‌نظر نمی‌رسد این میزان کاهش در سایر ردیف‌های بودجه سازمان بهزیستی آن هم در سایر ردیف‌های بخش‌ها و ردیف‌های سازمان خود مستحق دریافت بودجه افزایشی هستند، شرایط جبران داشته باشد.»

بودجه مکفی، مستقل و شفاف معلولان

مراکز توانبخشی و مثبت زندگی تحت نظارت سازمان بهزیستی، تنها مراکز تخصصی خدمات‌رسانی عمومی به افراد معلول با طیف معلولیت جسمی، ذهنی، روانی زمین، معلولیت جسمی حرکتی، اوتیسم، شنوایی، گفتاری، بینایی و از سویی، کودکان کار، کودکان امداد بگیر، معزادان متجاهر، زنان سرپرست خانوار و سالمندان هستند که نقشی بی‌بدیل و غیرقابل انکاری در امنیت روانی جامعه و اشتغال بخش کثیری بر عهده دارند.

طبق مستندات سازمان بهزیستی کشور در حال حاضر بیش از ۵۵۰۰ مرکز توانبخشی صرف (فقط خدمات ارائه می‌دهند و از معلولان نگهداری نمی‌کنند) در کشور فعال است و بیش از یک میلیون و ۷۰۰ هزار نفر معلول نیز از آنها خدمت می‌گیرند. از این تعداد، ۱۵۰ هزار معلول در ۲ هزار و ۸۰۰ مرکز توانبخشی نگهداری دائمی می‌شوند، ۸۰۰ هزار پرونده در مراکز مثبت زندگی تشکیل شده و ۵۰۰ هزار پرونده معلولیت نیز در سی‌بی‌آر (توانبخشی مبتنی بر جامعه) وجود دارد.

تعداد ۲۱۰ هزار نفر هم مشمول حمایت‌های خاص افراد دارای معلولیت شدید و خیلی شدید فاقد شغل و در آمد قرار گرفته‌اند. به این آمار، بیش از ۶۰ هزار پرسنل شاغل در مراکز توانبخشی را نیز اضافه کنید. با توجه به اهمیت کمیت و کیفیت خدمات‌رسانی مراکز بهزیستی و همچنین صراحت تکلیف قانونی مندرج در تبصره یک ماده ۷ قانون حمایت از معلولان که مطابق با آن، دولت موظف است ضمن پر داخت یارانه با بر آورد هزینه واقعی به انضمام نرخ تورم، حمایت‌های مادی و معنوی خود را در «بخش هزینه‌های عمومی، سنادی»، «مستمری‌ها» و «سایر هزینه‌ها» سازمان بهزیستی دنبال کند. بعد از تصویب قانون حمایت از حقوق معلولان در سال ۱۳۹۷ این قانون ردیف اختصاصی را در لوابج بودجه کشور داشته است تا امسال که در کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۲ این ردیف حذف شد.

بترس از خطرگرماهی

هدف از پروپاگاندا تحقق منافع خاص بنگاه‌های تجاری و سیاسی است و طبعاً برای برخی مفید و برای برخی مضر است

۲۴

نقل قول

هیچ‌گونه آلودگی میکروبی کشف نشد

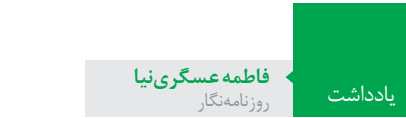
یوسف نسوری، وزیر آموزش و پرورش، در میان دانش آموزان مسموم‌شده قسمی هیچ‌گونه آلودگی میکروبی کشف نشده است. علاوه بر این هیچ عارضه ماندگاری برای دانش آموزانی که دچار این مسمومیت شدند یا احساس مسمومیت داشتند، وجود ندارد. بیشتر این موضوع الان تحت تأثیر شایعات است و من خواهش می‌کنم که رسانه‌ها به ما کمک کنند که اثر شایعات منفی را از بیسن ببریم و دانش آموزان ما به مدارس بروند و درس بخوانند. از مراجع ذی‌صلاح گزارش گرفتیم که مشکلی برای بازگشایی مدارس نیست دانش آموزان ما حدوداً ۳ سال تحصیلی جا ماندند و حیفا است.

واریز ۵۲۱ میلیارد ریال به حساب فرهنگیان بازنشسته
حمیدرضا نجف پور کردی، مدیرعامل صندوق ذخیره فرهنگیان ۵۲۱ میلیارد ریال به حساب اعضای صندوق ذخیره فرهنگیان که از دوم آذر تساول دیماه ۱۴۰۱ به افتخار بازنشستگی نایسل آمده‌اند، واریز شد. مبلغ مذکور شامل واریزی عفسو، واریزی تعهد دولت و سود ناشی از فعالیت‌های اقتصادی مؤسسه است؛ که به حساب ۲۰۲۳ نفر از فرهنگیان که عضو این صندوق بوده‌اند، واریز شد.

استخدام مددکاران غیرمتخصص در سایه حذف بودجه
خسرو ادیمی، مدیر مرکز توانبخشی ویژه دختران معلول کم‌توان ذهنی در شهر اصفهان در این باره می‌گوید: «معلولان نیز مانند سایر افراد جامعه حق زندگی دارند که این حق و حقوق ضروری و طبیعی در سبایه کاهش ۴۹ درصدی و حذف ردیف اختصاصی بودجه سازمان بهزیستی و مراکز توانبخشی ۱۴۰۲ به وضوح نادیده گرفته شده است. با توجه به مشکلات اقتصادی قطور از به معلولان ماهانه چیزی حدود ۶۰۰ هزار تومان کمک‌معیشت تعلق می‌گیرد؟! در حالی که با توجه به انواع معلولیت (برای معلولان حرکتی بیشترین هزینه صرف می‌شود) هزینه نگهداری یک معلول در حال حاضر از ۷ میلیون تا ۲۰ میلیون تومان است. با این بودجه دور از واقعیت که به سازمان بهزیستی و مراکز تابعه اختصاص یافته، مراکز معلولان یکی پس از دیگری تعطیل می‌شوند؛ حتی اگر بخواهیم خیلی خوش‌بین هم باشیم، مراکز نگهداری معلولان اگر تعطیل هم نشوند و با همت خیران، چند صباخی بیشتر به حیاتشان ادامه دهند، مجبورند برای کاهش هزینه‌های جاری، از کمیت و کیفیت خدمات خود بکاهند! به‌عنوان مثال چون دیگر نمی‌توانند از عهده پرداخت حقوق متعارف مددکاران متخصص و دارای تحصیلات

فرصت‌سوزی سال‌های طلایی معلولان
یکی از بزرگ‌ترین گروه‌های نیازمند ارائه خدمات توانبخشی در سازمان بهزیستی افراد دارای معلولیت ذهنی هستند که بر حسب سن و شرایط در ۴مرکز مختلف خدمات دریافت می‌کنند. سایر گروه‌های مددکار یکی از مراکز باسابقه توانبخشی در استان خراسان رضوی در این باره توضیح می‌دهد: «مراکز آموزشی و توانبخشی افراد زیر ۱۴ سال، مراکز توانبخشی و حرفه‌آموزی افراد بالای ۱۴ سال، کارگاه‌های تولیدی و حمایتی و مراکز شبانه‌روزی از جمله بزرگ‌ترین و پرهزینه‌ترین کارگاه‌های تولیدی و حمایتی و مراکز شبانه‌روزی از جمله توانبخشی در سازمان بهزیستی هستند. در هریک از این مراکز نیروهای تخصصی شامل مسئول فنی، کاردرمان، گفتاردرمان، فیزیوتراپ، روانشناس، هنر درمان و نیروهای غیرتخصصی مانند خدمه و آشنیض فعالیت می‌کنند. هزینه‌های مراکز شامل اجاره، بیمه و حقوق پرسنل، تجهیزات مراکز، تهیه ابزار کار، وسایل آموزش و کمک آموزشی و وسایل آذاری هم هست. حالا با توجه به این هزینه‌های سنگین شما بودجه ۱۴۰۲ را در نظر بگیرید که یارانه هر معلول در آن شاید فقط کفاف تهیه چند وعده غذایی در یک‌ماه را بدهد!» فاطمه راستی، مددکار همان مرکز است که می‌گوید: «اگر حقوق مادی و معنوی جامعه معلولان به‌خوبی رعایت نشود، ما سال‌های طلایی عمر معلولان را از دست می‌دهیم؛ سال‌های که یک معلول می‌توانست می‌تواند حداکثر رشد فردی و اجتماعی را داشته باشد. در این سال‌هاست که برخی معلولان با بودجه مکفی و پشتیبانی‌های تخصصی که آن نیز بر پایه اقتصادی استوار است، درس می‌خوانند، حرفه و مهارت می‌آموزند، به سر‌خره تولید وصل می‌شوند و برای خودشان کسب‌وکاری درست و پا می‌کنند. سرتی به برخی مراکز نگهداری بزیند؛ کم‌نیستند مراکزی که در آنها، معلولان ضمن ادامه تحصیل، شاغل شده‌اند. کم‌نیستند مراکزی که با استخدام نیروی کار، آمار اشتغال‌زایی را بسا آید افزایش مثبت بهبود داده‌اند.»

یک تخت استاندارد

سوختگی هم نداریم

کمبود تخت‌های بیمارستانی در بخش سوختگی باعث افزایش مرگ‌ومیر بیماران شده است

کمبود تخت‌های بیمارستانی در بخش سوختگی یکی از چالش‌های اساسی پیشش روی بخش بهداشت و درمان کشور است. در حالی که قرار بود تا پایان سال ۱۳۹۴ تعداد تخت‌های بیمارستانی سوختگی در کشور از ۱۳۵۰ تخت به ۲۵۰۰ تخت افزایش یابد، اما حالا بعد از گذشت ۷سال خبری از تحقق این مصوبه نیست و کمبود تخت بیمارستانی بخش سوختگی همچنان یک معضل بزرگ در کشور است. کمبود تخت‌های بیمارستانی بخش سوختگی باعث شده تا تعداد مرگ‌ومیر بیماران این بخش هم افزایش یابد. نبود تخت ICU به تعداد کافی در کشور باعث مرگ افراد با درجه سوختگی بالا می‌شود. در استان سیستان و بلوچستان که تعداد سوختگی‌ها بالا هست در حالی که تعداد ۸ تخت برای ICU سوختگی تعریف شده است تنها تعداد ۲ تخت مصوب برای ICU سوختگی وجود دارد و ۶ تخت دیگر به ICU جنرال اختصاص یافته است. این در حالی است که در فصول سرد سال گاهی ۵ یا ۶ بیمار اینتوبه هم به این مرکز مراجعه می‌کنند و بیماران سوخته‌نیازمند ICU همان ۲ تخت را هم نخواهند داشت.

به گفته رئیس انجمن حمایت از بیماران سوختگی، در کنار کمبود تخت‌های بیمارستانی بخش سوختگی در کشور حتی یک تخت استاندارد سوختگی هم وجود ندارد. او می‌گوید: «ما امروز در بیمارستان‌های بسیار قدیمی و نامناسب به بیمار خدمات می‌دهیم. فرقی نمی‌کنند در پایتخت باشیم یا شهرهای دورافتاده. مادر تهران گاهی تا ۶ بیمار سوختگی را با هم در یک اتاق کنار هم بستری می‌کنیم که این موضوع اصلاً استاندارد نیست. این درحالی است که حداقل از سال ۱۳۸۰ قرار بود یک بیمارستان سوختگی در منطقه کن تهران ساخته شود که بعد از ۲۱ سال تنها سه‌ان ساخته شده است و همین یک مورد نشان‌دهنده وضعیت نامناسب موضوع سوختگی است.»

محمد جواد فاطمی در ادامه با تأکید بر ضرورت تجهیز مراکز استان‌ها به بخش سوختگی می‌گوید: «وجود بخش تخصصی سوختگی در استان‌های محروم ضروری است چرا که آمار حکایت از آن دارد که سوختگی در میان افراد کمتر بر خوردار بیشتر اتفاق می‌افتد و اگر بی‌برده بخواهیم در این باره صحبت کنیم باید بگوییم که سوختگی یک بیماری برای قشر ضعیف و کم‌خورداری است که در بی‌استفاده از وسایل غیر استاندارد دچار این عارضه می‌شوند.»

هر مرکز استان یک مرکز سوختگی نیاز دارد
وی با تأکید بر اینکه هر مرکز استان حداقل باید یک مرکز درمان سوختگی داشته باشد، تصریح کرد: «این مهم به‌طور ویژه برای استان‌های محروم واجب‌تر است. زیرساخت‌های به‌دلیل پیش گفته، در افراد کمتر بر خوردار، بیشتر رخ می‌دهد. این چنین استان‌های نظیر استان سیستان و بلوچستان در اولویت دار بودن یک بخش یا مرکز سوختگی است چراکه تعداد قابل توجهی از موارد سوختگی مربوط به این استان است.»

رئیس انجمن حمایت از بیماران سوختگی، با انتقاد از مجبور ماندن بخش‌های سوختگی در استان‌های می‌گوید متأسفانه مادر برخی از استان‌ها مانند استان سیستان و بلوچستان شاهدیم که تنها بخش سوختگی این منطقه تغییر کاربری داده و در صورت بروز هر حادثه‌ای بیماران باید در بخش‌های عمومی بستری شوند.

فاطمی بایان اینکه سالانه ۳۰۰ هزار نفر در کشور دچار سوختگی می‌شوند می‌گوید در حالی که باید با نظر علمی بین ۱۰ تا ۱۵ درصد تخت‌های سوختگی خالی و آماده خدمت باشند اما تعداد تخت‌های بیمارستانی سوختگی نسبت به حجم این بیماران کم است. از طرف دیگر هزینه بستری شدن هر بیمار سوختگی برای وزارت بهداشت حدود ۱۰۰ میلیون تومان است.

آمار سوختگی در کارگران زیاد است
او آمار می‌دهد که سوختگی کارگران در بخش صنعت می‌دهد و می‌گوید: متأسفانه ۶۵ درصد از کارگران دچار سوختگی می‌شوند. دهمر ده‌ای، رئیس بیمارستان شهید مطهری (سوانح سوختگی) تهران هم با اشاره به آسیب‌های ناشی از سوختگی بر سلامت و زندگی کارگران می‌گوید: «بسیاری از محیط‌های کارگاهی در کشور مسا در برابر آتش‌سوزی ایمن نیستند نه سیستم هشدار دود و اطفای حریق خودکار دارند، نه مجهز به کپسول‌های آتش‌نشانی هستند همین مسئله باعث می‌شود که بیشتر کارگاه‌ها مستعد بروز حریق‌های خطرناکی باشند که باعث ایجاد سوختگی‌های شدید در کارگران می‌شود.»

هزینه‌های سنگین درمان سوختگی و عدم‌حمایت بیمه‌ها
یکی دیگر از چالش‌هایی که پیش‌روی درمان افراد دچار سوختگی قرار دارد هزینه‌های سنگین درمان است. رئیس بیمارستان شهید مطهری تهران در این باره می‌گوید افراد دچار سوختگی متحمل آسیب‌هایی می‌شوند که برای رفع آنها یا حداقل کاهش این آسیب‌ها نیاز به خدمات بهداشتی و توانبخشی مخصوصی دارند. این در حالی است که بیمه‌های پایه، خدماتی نظیر کاردرمانی، پمادهای سوختگی و پستان‌های نوین را پوشش نمی‌دهند.